

J E L E N K Ö R.

33. szám.

Pest szerda april 24dikén.

1833.

Foglalat: Magyar és Erdélyország (kir. válasz az előkelő sulyok 's kir. terjesztvények tárgyában tett felírásra. Országgyűlési új követek Vas és Zala megye részéről. Kinevezések és jutalmazások. Szabolcsban is nátha-hurut). Franciaország (köv. kam. ülések april 8-9ikén. Lengyelek). Németország (Frankfurt városi hirdetés). Spanyolország. Oroszország (pétervári ujság a' keleti dolgokról). Elegy 's legujabb hírek.

MAGYAR és ERDÉLYORSZÁG.

Kegyes királyi Válasz az országgyűlési KK. és RRnek a' kir. előadások és előkelő sulyok tárgyában utasított felírásukra.

Serenissime Archidux, etc. Conditio quoad elaborata in sequelam Articuli 67. 1799. systematica opera, per numerosiorem regnicolarem Deputationem novis curis revidenda, Articulo 8. 1825. mox, atque haec delata sibi provincia functa est, Comitibus Annis 1830. indicentes, quo, istius quoque Deputationis Operatis mature libratis, salva a vitae Constitutionis compage, providae exin ocyus surgant legum sanctiones, jam ipso benignarum Regalium, quibus Comitibus eadem convocavimus, tenore non tantum Operata haec prelo committi indulsumus, sed una terminum quoque Diaetae, quam in specie pertractationis eorum destinavimus, in 2. Octobris 1831. proprio teneritudinis cordis Nostri impulsu ultro constituimus. Novo interim, et ignoto antea calamitatis publicae genere totam fere Hungariam hoc ipso tempore dirum in modum affligente, Comitibus eorum celebrari non potuisse, cunctos, quos propria genti ingenuitas animat, agnoscere oportet. Id quoque propalam est, propriis Dilectionis, Fidelitatumque Vestrarum medio demissae Repraesentationis Suae ddo. 23. Novembris 1830. manifestatis in eo desiderii, ne operata systematica comitialiter prius pertractentur, quam cum Regni Jurisdictionibus communicata, ac per has librata fuerint, apprime convenisse, ut Jurisdictionibus, quarum curae ab iis expendendis ad tentanda tantae illius calamitatis remedia abstrahebantur, ea remittente, praemissum in finem tempus concedatur; cujus decursu, et his, et ceteris Jurisdictionibus ad festinandam operam Suam saepius atque iterum monitis, quod Dilectio, Fidelitatesque Vestrae in substrata tandem sub 30. mensis proxime elapsi Repraesentatione Sua de dilatis praesentibus Comitibus memorant, eo majori cum displicentia accepimus, quod inde doloris per Eadem petatur argumentum, ubi quam maxime perspicua Nostrae in propria etiam Dilectionis, Fidelitatumque Vestrarum vota propensionis, constantisque Nostrae in explenda sponsione Nostra Regia voluntatis testimonia exstant. Ita Nobis conscii, dum promptam gratitudinis vicem, et in secun-

Fenséges Főherczeg, kedves testvérünk, Nekünk kedves híveink. Alkotva levén az 1797beli 67ik cikkely következésében kidolgozott rendszeres munkálatoknak egy számosabb országos kiküldöttség által újabb gonddal leendő áltérzetésök végett az 1825 8ik cikkely: mihelyt amaz a' reá-bizottakban eljárta, az 1830beli országgyűlést kihirdetvén, mellyben t. i. ezen küldöttség munkálatának is érettt megfontoltatásuk után az ősi alkotmány szerkezetének mentten maradása mellett annál hamarabb támadjanak gondos törvényszentesítmenyek, már magában az azon országgyűlést egybehívó kir. levelünk tartalmában nem csak ama' munkálatok sajtó alá bocsáttatásukat megengedtük, hanem egyszersmind az azok meghányatására általunk különösen szánt országgyűlésnek előnapját is 1831 octoberének 2ikára szívünk hajlandóságának saját ösztönzetéből önkényt megállapítottuk. De ugyanekkor a' köz inségnek egy új 's az előtt ismeretlen neme kegyetlenül sanyargatván szinte egész Magyarországot, hogy akkor országgyűlés nem vala tartható, azt mindenkinek, kit a' nemzetnek saját nemes-öszintéség lelkesít, meg kell ismernie. Világos még az is, hogy Kedvesség és Hűségitek tulajdon, 1830beli nov. 23iki alázatos felírásukban kinyilatkozott abbéli kívánságukkal, ne jönnének a' rendszeres munkálatok országgyűlési vitatás alá mielőtt az ország hatóságaival közöltetnének 's azok által megfontoltatnának, igen jól megegyezett az, hogy a' hatóságoknak, mellyek figyelmét ezen dologtól az olly nagy inség lehető orvoslata elvona, ez enyhülén, az említett célra idő engedtessek. Melly idő alatt miután mind ezek, mind a' többi hatóság munkájuk siettetésére több ízben megintettek: azt, a' mit Kedvesség és Hűségitek a' legközlebb múlt hónap 30ikán valahára megindított felírásukban a' mostani országgyűlés elhalasztatásáról emlitenek, annal nagyobb kedvetlenséggel vettük, mivel épen abból vesznek fájdalomra okot, a' miben Kedvesség és Hűségitek saját kívánatira hajlandóságunk 's királyi ígérteink teljesítésére allandó akaratunk-

dandis sinceris Nostris in promovendam prosperitatem publicam studiis, Dilectionis, Fidelitatumque Vestrarum solertiam haud defuturam, Nobis jure pollicebamur, celare non possumus, graviter omnino Nobis et id accidisse, trimestre id, et quod excedit, temporis intervallum, quod inde ab auspiciis Comitibus his in praesens usque intercedit, non obstante eo, quod jam e Comitibus 1807. demissa ddo. 30. Oct. anni ejusdem Repraesentatione declaratum fuerit, illud esse precipuum Gravamen, quod regnicolarium Deputationum, per Articulum 67. 179⁷ ordinarum Opera diaetaliter revisa non sint; nunc tamen, dum indefessis Nostris curis Dilectio, Fidelitatesque Vestrae, voti compotes reddita, huic revisioni pro legali Sua obligatione incumbere deberent, neququam in ipsum, propter quem Diaetam hanc ante tempus legale institui fecimus, realem scopum, et meritoriam Elaboratorum Systematicorum pertractationem impensum haberi, sicque Vos hucum nec paternis Nostris intentionibus, unice in perennem percarae Nobis gentis felicitatem directis, nec disertis Articuli 6. 1830. tenoribus, quibus Comitibus haec revisioni Operatorum Systematicorum destinata sunt, respondisse. Quantum ad Operatorum pertractationis seriem attinet: etsi ad ipsos benignarum Nostrarum Propositionum tenores, allataque inibi rationum momenta, quibus ducti, primum Urbariale, mox Judiciaria, ac dein Contributionale-Commissariatium in discussionem summi desideravimus, provocare sufficeret; pro candore tamen paternarum intentionum Nostrarum non moramur Dilectioni, Fidelitatiisque Vestris ultro benigne declarare, eam animi Nostri sententiam, ex qua jam medio benignae Nostrae ddo. 10. Novembris 1807. Resolutionis, desiderio Dilectionis, Fidelitatumque Vestrarum, arbitrii in re justitiaria aberrationibus jam tunc modum poni anhaelantium, itidem prorsus cohaerenter, hoc ipsum Operatum inter maxime urgentia retulimus, per experientiam temporum, exinde evolutorum, molemque recursuum in dies incrementem amplissime confirmatam esse, — ut adeo seu nexus, qui inter Judiciaria, Urbariale item, et alia Elaborata intercedit, seu ratio complurium urgentissimarum provisionum, quae jam sub proxime praeteritis Comitibus pertractandae erant, medio tamen humillimae Repraesentationis Vestrae de 23. Novembris 1830. in praesens tempus systematicae juridicorum pertractationis differendae petebantur, spectetur, ad precipuas muneris Nostri Regii partes pertineat, huic in juridicis elaborato, cujus pertractationem impensa ei per Regnicolarem Deputationem praeclara opera haud modicum facilitat, mox post Urbariale assumendo, insistere; absque enim recta justitiae administratione omnia fluxa sunt, et incerta; haec quippe est illa firmissima basis, cui prosperitas publica tute superstruitur, plurimumque ad sortem contribuentis non secus, ac

nak legvilágosabb tanujelei tűntek ki. Így érezvén, midőn viszont Kedvességéd és Hűségitéktől a' háladatosság készségét 's a' köz jóllét előmozdítására célzó őszinte igyekezetünk serény gyámoltatását joggal vártuk: valóban nehezen esett, — nem titkolhatjuk el, — Nekünk az is, hogy ezen három hónapi 's még több időköz, melly a' jelen országgyűlés megnyílása óta eddig elfolyt, noha már az 1807iki országgyűlésből ugyanazon évbeli octob. 30ikán költ felírás azt nyilatkoztatá főbb panasznak v. sulynak, hogy az 179⁷beli 67ik cikkelyben rendelt országos kiküldöttségek munkálatai országgyűlésben ált nézve nincsenek, most még is, midőn Kedvességéd és Hűségitéknek, elérvén a' Mi fáradhatlan gondoskodásunk által kívánságukat, ezen álnézéssel kellene törvényes kötelességök szerint foglalatoskodniok, épen nem azon, való (realis) célra, melly végett ezen országgyűlést a' törvényes idő előtt intéztetők, t. i. nem a' rendszeres munkálatok tárgyillettó vitatására fordítatott; 's így Ti mindeddig sem atyai célzatinknak, mellyek a' mi igen kedves népünk örök boldogságára vannak egyedül irányozva, sem az 1830beli 6ik cikkely világos szavainak, mellyek szerint a' jelen országgyűlés a' rendszeres munkálatok meghányatásukra van szánva, meg nem feleltetek. — Mi ezen munkálatok meghányatásának sorát illeti, ámbár elég volna a' Mi kegyes előadásink szavaira 's az ott kifejtett okokra, mellyeknél fogvást előbb a' földhasználati- (urbariale), mingyárt utánok a' törvénykezésbeli- 's ezek után az adó-biztosságiakat kívántuk vitatás alá vétetni, hivatkozunk; még is atyai szándékink tisztaságához képest nem késünk Kedvességéd 's Hűségitéknek ezennel bővebben is kinyilatkoztatnunk, hogy a' Mi abeli itéletünk 's meggyőződésünk, melly szerint már 1807nek november 10ikén költ kegyes kir. válaszukban, Kedvességéd 's Hűségitéknek az igazság kiszolgáltatása körül becsúszott önkényi tevédezések megszüntetését már akkor is ohajtó kívánatikkal ismét egészen egyezőleg, ugyanezen munkálatot a' legsürgetőbbek közé számláltuk, az azótai idők tapasztalási 's a' folyamodások naponkint növekedő sokasága által még inkább 's tökéletesen megerősödött, ugy hogy most, akar a' törvénykezési és földhasználati 's több más munkálatok közötti szoros kapcsolatot, akar azon számos és föltötte sürgető ellátásoknak (provisiones), mellyeknek már a' legközelebb mult országgyűlés alatt föl kelle vétetniök, de 1830 novembere 23ikán költ alázas felírások által a' törvénykezési tárgyak rendszeres vizsgálatának jelen idejére kérétek halasztatni, szükségét tekintsük: királyi tisztünk főbb részeihez tartozik, ezen törvénykezési munkálatoknak, mellyek meghányatását az országos kiküldöttség által reájok fordított jeles szorgalom tetelesen könnyíti, mingyárt a' földhasználati (urbariale) után leendő fölvétetésök

universorum regnicolarum feliciorum reddendam confert, — et nisi justitiae administratio ad eum perfectionis gradum evecta fuerit, ut non Mercantile modo creditum, verum in genere quaevis pacta et stipulationes plenum in ea securitatis suae praesidium nanciscantur, efflorescentia commercii, cuius basim datae fidei sanctimonia constituit, sperari tuto non potest. Ex eo proinde, quod juxta benignas Nostras propositiones Regias juridica ante contributionale-commissariatium et commerciale Operatum in deliberationem comitalem sumenda sint, inferri nullo modo potest, haec 2 Operata in longius et indeterminatum tempus rejici; quin imo Operato Urbariali Nobis substrato, per comitalem mox subin juridicorum pertractationem Contributionalis-Commissariatium, Commercialis, reliquorumve Operatorum revisionem facilitare ac admaturare Nos Ipsi solliciti, a mente Nostra alienum prorsus, non fuisse, et non esse; Dilectioni, Fidelitatibusque Vestris benigne significamus, ut observata relate ad prima 3 Operata serie, in benignis propositionibus Nostris stabilita, mox Commerciale, et dein reliqua etiam Operata, pro indole Diaetalium tractatum, singillative, et non junctim prout Dilectio, Fidelitatesque Vestrae quoad operata, per Easdem indicata, innuunt, Resolutioni Nostrae Regiae his ex Comitibus substernantur. Ceterum, cum complurium Operatorum junctum et in complexu submissio insolita foret, ac in summam diaetalium negotiorum remoram, publicaeque rei detrimentum vergeret, innovationi huic Nos assensum Nostrum nequaquam largimur. Sed nec id Dilectionem, Fidelitatesque Vestras fugiet: in iis, in quibus relate ad Operatum Commerciale mutuo consensu coalitum, ac per Nos, pro Nostro populorum, Augusto sceptro Nostro parentum, amore sanctione donatum fuerit, in reliquis haereditariis nostris ditionibus ex asse ad effectum deducendis, riteque observari procurandis, Nos pleno frui jure et potestate, nominandarum proin ex hereditariis imperii Nostri provinciis Deputationum, scopo ineundorum tractatum Commercialium, nullam necessitatem subversari. Nec superest aliud, quam ut Dilectionem, Fidelitatesque Vestras denuo hortemur, iisdem pro munere Nostro Regio praecipientes, ut, quod jam in benignis propositionibus Nostris Regiis monuimus, maturitati consiliorum assiduitatem, omnemque possibilem temporis parsimoniam jungentes, vitatis dehinc sollicite cunctis, quae a scopo Comitiorum horum abluant, quaestionibus Nostrae non minus, quam publicae expectationi omni virium contentione respondeant, gratamque posterorum memoriam emereantur. Quod cum haud alia certius obtinere ratione possit, quam si in Diaetalibus tractatibus id, quod ex avito Majorum instituto perpetua in praesens consuetudine viguit, undique illibate observatum fuerit; cum alia

mellett tovább is megmaradjunk; ugyanis az igazság helyes kiszolgáltatása nélkül minden bizonytalan és ingatag, mivel ez azon legerősebb talpkő, mellyen a' nyilvános jóllét biztosan épül, 's mellynek mind az adózó mind valamennyi országlakos sorsa javulására legnagyobb befolyása van; és ha az igazságszolgáltatás a' tökéletesség azon fokára nem emeltetik, hogy benne és általa nem csak a' kereskedési hitel hanem általában minden alku 's egyezés teljes bátoritást találjon, akkor a' kereskedés virágzatát, melly kereskedés t. i. az adott és lekötött szó szentségén alapul, bizton reményleni nem lehet. Ezek szerint abból, hogy a' Mi kegyes királyi előadásinkhoz képest a' törvénykezési munkálatokat az adó-biztossági és kereskedésiek előtt kell országgyűlési vitatás alá venni, semmikép sem következtethetni azt, hogy ezen utóbbi két munkálat hosszabb 's határozatlan időre halasztatik el; sőt inkább, ha már a' földhasználati munkák Nekünk föl lesznek terjesztve, a' törvénykezéseknek azonnal leendő meghányatása által az adó-biztossági, kereskedési 's több munkálatok vizsgálatát könnyíteni és siettetni Mi Magunk is akarván, kegyesen jelentjük Kedvesség 's Hűségiteknek, mikép a' Mi szándékunknak épen nem volt 's nincs is ellenére az, hogy megtartatván a' három első tárgy iránt a' Mi kegyes kir. előadásinkban megállapított rend, azok után mingyárt a' kereskedési 's így a' többi munkálatok is, az országgyűlési dolgozatok természetéhez képest egyenkint 's nem együtt, mint Kedvesség 's Hűségitek az általok kijelelt munkálatokra nézve érintik, adandó királyi válasznk végett még a' jelen országgyűlésből fölterjesztésenek. Egyébirant minthogy több munkálatnak együtt 's összeleg fölküldetése szokatlan, 's az országgyűlési munkák legnagyobb késleltetését 's az ország köz ügyének karát okozhatná, Mi ezen ujításban meg nem egyezünk. De azt is fogják Kedvesség 's Hűségitek tudni, hogy azoknak, mik a' kereskedési munkálatokra nézve kölcsönös egyezés által megállapítva 's általunk, magas királyi pálcánknak engedő népeink iránti szeretetünkhöz képest, megerősítve lesznek, a' többi örökös tartományinkban pontos végrehajtásuk 's megtartatásukra Mi teljes joggal 's hatalommal bírnunk, és így kereskedési alkudozások végett birodalmunk örökös tartományiból küldöttségek neveztetésére nincsen semmi szükség. — Nincs is egyéb hátra, mint hogy Kedvesség 's Hűségiteket ujjalag intsük, királyi hivatalunk szerint parancsolván, hogy a' mint már kegyes kir. előadásinkban érdekléttük, a' tanácskozasok érettségéhez serényseget 's az időnek minden lehető kíméletét kapcsolván 's elmellőzvéen ezentul minden, a' jelen országgyűlés célját nem illető kérdéseket, a' mienknek szüntegy mint a' köz várakozásnak megfelelni 's az utókor halás emlékezetét megérdemlenni minden erővel igyekezzenek. A' mit minthogy más uton bizo-

dandis sinceris Nostris in promovendam prosperitatem publicam studiis, Dilectionis, Fidelitatumque Vestrarum solertiam haud defuturam, Nobis jure pollicebamur, celare non possumus, graviter omnino Nobis et id accidisse, trimestre id, et quod excedit, temporis intervallum, quod inde ab auspiciis Comitii his in praesens usque intercedit, non obstante eo, quod jam e Comitii 1807. demissa ddo. 30. Oct. anni ejusdem Repraesentatione declaratum fuerit, illud esse precipuum Gravamen, quod regnicolarium Deputationum, per Articulum 67. 179° ordinarum Opera diaetaliter revisa non sint; nunc tamen, dum indefessis Nostris curis Dilectio, Fidelitatesque Vestrae, voti compotes reddita, huic revisioni pro legali Sua obligatione incumbere deberent, neutiquam in ipsum, propter quem Diaetam hanc ante tempus legale institui fecimus, realem scopum, et meritoriam Elaboratorum Systematicorum pertractationem impensum haberi, sicque Vos hucdum nec paternis Nostris intentionibus, unice in perennem percarae Nobis gentis felicitatem directis, nec disertis Articuli 6. 1830. tenoribus, quibus Comitii haec revisioni Operatorum Systematicorum destinata sunt, respondisse. Quantum ad Operatorum pertractationis seriem attinet: etsi ad ipsos benignarum Nostrarum Propositionum tenores, allataque inibi rationum momenta, quibus ducti, primum Urbariale, mox Judiciaria, ac dein Contributionale-Commissariatium in discussionem summi desideravimus, provocare sufficeret; pro candore tamen paternarum intentionum Nostrarum non moramur Dilectioni, Fidelitatibusque Vestris ultro benigne declarare, eam animi Nostris sententiam, ex qua jam medio benignae Nostrae ddo. 10. Novembris 1807. Resolutionis, desiderio Dilectionis, Fidelitatumque Vestrarum, arbitrii in re justitiarum aberrationibus jam tunc modum poni anhaelantium, itidem prorsus cohaerenter, hoc ipsum Operatum inter maxime urgentia retulimus, per experientiam temporum, exinde evolutorum, molemque recursum in dies incrementem amplissime confirmatam esse, — ut adeo seu nexus, qui inter Judiciaria, Urbariale item, et alia Elaborata intercedit, seu ratio complurium urgentissimarum provisionum, quae jam sub proxime praeteritis Comitii pertractandae erant, medio tamen humillimae Repraesentationis Vestrae de 23. Novembris 1830. in praesens tempus systematicae juridicorum pertractationis differendae petebantur, spectetur, ad precipuas muneris Nostris Regii partes pertineat, huic in juridicis elaborato, cujus pertractationem impensa ei per Regnicolarem Deputationem praeclara opera haud modicum facilitat, mox post Urbariale assumendo, insistere; absque enim recta justitiae administratione omnia fluxa sunt, et incerta; haec quippe est illa firmissima basis, cui prosperitas publica tute superstruitur, plurimumque ad sortem contribuentis non secus, ac

nak legvilágosabb tanujelei tűntek ki. Így érzvén, midőn viszont Kedvességed és Hűségitektől a' háladatosság készségét 's a' köz jóllét előmozdítására czélzó őszinte igyekezetünk serény gyámolittatását joggal vártuk: valóban nehezen esett, — nem titkolhatjuk el, — Nekünk az is, hogy ezen három hónapi 's még több időköz, melly a' jelen országgyűlés megnyílása óta eddig elfolyt, noha már az 1807iki országgyűlésből ugyanazon évbeli octob. 30ikán költ felírás azt nyilatkoztatá főbb panasznak v. sulynak, hogy az 179^obeli 67ik cikkelyben rendelt országos kiküldöttségek munkálatai országgyűlésben ált nézve nincsenek, most még is, midőn Kedvességed és Hűségiteknek, elérvén a' Mi fáradhatlan gondoskodásunk által kívánságukat, ezen áltnézéssel kellene törvényes kötelességök szerint foglalatoskodniok, épen nem azon, való (realis) czélra, melly végett ezen országgyűlést a' törvényes idő előtt intéztetők, t. i. nem a' rendszeres munkálatok tárgyillettó vitatására fordítatott; 's így Ti mindeddig sem atyai czélzatinknak, mellyek a' mi igen kedves népünk örök boldogságára vannak egyedül irányozva, sem az 1830-beli 6ik cikkely világos szavainak, mellyek szerint a' jelen országgyűlés a' rendszeres munkálatok meghányatásukra van szánva, meg nem feleltetek. — Mi ezen munkálatok meghányatásának sorát illeti, ámbár elég volna a' Mi kegyes előadásink szavaira 's az ott kifejtett okokra, mellyeknél fogvást előbb a' földhasználati- (urbariale), mingyárt utánok a' törvénykezésbeli- 's ezek után az adó-biztonságiakat kívántuk vitatás alá vétetni, hivatkozunk; még is atyai szándékink tisztaságához képest nem késünk Kedvességed 's Hűségiteknek ezennel bővebben is kinyilatkoztatnunk, hogy a' Mi abeli itéletünk 's meggyőződésünk, melly szerint már 1807nek november 10ikén költ kegyes kir. válaszukban, Kedvességed 's Hűségiteknek az igazság kiszolgáltatása körül becsúszott önkényi tévedések megszüntetését már akkor is ohajtó kívánatikkal ismét egészen egyezőleg, ugyanezen munkálatot a' legsürgetőbbek közé számláltuk, az azotai idők tapasztalási 's a' folyamodások naponkint növekedő sokasága által még inkább 's tökéletesen megerősödött, úgy hogy most, akar a' törvénykezési és földhasználati 's több más munkálatok közötti szoros kapcsolatot, akar azon számos és fölötté sűrű ellátásoknak (provisiones), mellyeknek már a' legközelebbi mult országgyűlés alatt föl kelle vétetniök, de 1830 novembere 23ikán költ alázatos felírások által a' törvénykezési tárgyak rendszeres vizsgálatának jelen idejére kértettek halasztatni, szükségét tekintsük: királyi tisztünk főbb részeihez tartozik, ezen törvénykezési munkálatoknak, mellyek meghányatását az országos kiküldöttség által reájok fordított jeles szorgalom tetelesen könnyíti, mingyárt a' földhasználatiak (urbariale) után leendő fölvetetésök

universorum regnicolarum feliciter reddendam confert, — et nisi justitiae administratio ad eum perfectionis gradum evecta fuerit, ut non Mercantile modo creditum, verum in genere quaevis pacta et stipulationes plenum in ea securitatis suae praesidium nanciscantur, efflorescentia commercii, cuius basim datae fidei sanctimonia constituit, sperari tuto non potest. Ex eo proinde, quod iuxta benignas Nostras propositiones Regias juridica ante contributionale-commissariatium et commerciale Operatum in deliberationem comitalem sumenda sint, inferri nullo modo potest, haec 2 Operata in longius et indeterminatum tempus rejici; quin imo Operato Urbariali Nobis substrato, per comitalem mox subin juridicorum pertractationem Contributionalis-Commissariatium, Commercialis, reliquorumve Operatorum revisionem facilitare ac admaturare Nos Ipsi solliciti, a mente Nostra alienum prorsus, non fuisse, et non esse; Dilectioni, Fidelitatisque Vestris benigne significamus, ut observata relate ad prima 3 Operata serie, in benignis propositionibus Nostris stabilita, mox Commerciale, et dein reliqua etiam Operata, pro indole Diaetalium tractatum, singillatim, et non junctim prout Dilectio, Fidelitatesque Vestrae quoad operata, per Easdem indicata, innuunt, Resolutioni Nostrae Regiae his ex Comitii substernantur. Ceterum, cum complurium Operatorum junctum et in complexu submissio insolita foret, ac in summam diaetalium negotiorum remoram, publicaeque rei detrimentum vergeret, innovationi huic Nos assensum Nostrum neutquam largimur. Sed nec id Dilectionem, Fidelitatesque Vestras fugiet: in iis, in quibus relate ad Operatum Commerciale mutuo consensu coalitum, ac per Nos, pro Nostro populorum, augusto sceptro Nostrorum parentum, amore sanctione donatum fuerit, in reliquis haereditariis nostris ditionibus ex asse ad effectum deducendis, riteque observari procurandis, Nos pleno frui jure et potestate, nominandarum proin ex hereditariis imperii Nostrae provinciarum Deputationum, scopo in eundem tractatum Commercialium, nullam necessitatem subversari. Nec superest aliud, quam ut Dilectionem, Fidelitatesque Vestras denuo hortemur, iisdem pro munere Nostrae Regiae praecipientes, ut, quod jam in benignis propositionibus Nostris Regiis monuimus, maturitati consiliorum assiduitatem, omnemque possibilem temporis parsimoniam jungentes, vitatis dehinc sollicite cunctis, quae a scopo Comitiorum horum abludunt, quaestionibus Nostrae non minus, quam publicae expectationi omni virium contentione respondeant, gratamque posterorum memoriam emereantur. Quod cum haud alia certius obtinere ratione possit, quam si in Diaetalibus tractatibus id, quod ex avito Majorum instituto perpetua in praesens consuetudine viguit, undique illibate observatum fuerit; cum alia

mellett tovább is megmaradjunk; ugyanis az igazság helyes kiszolgáltatása nélkül minden bizonytalan és ingatag, mivel ez azon legerősebb talpko, mellyen a' nyilvános jóllét biztosan épül, 's mellynek mind az adózó mind valamennyi országlakos sorsa javulására legnagyobb befolyása van; és ha az igazságszolgáltatás a' tökéletesség azon fokára nem emeltetik, hogy benne és általa nem csak a' kereskedési hitel hanem általában minden alku 's egyezés teljes batoritást találjon, akkor a' kereskedés virágzatát, melly kereskedés t. i. az adott és lekötött szó szentségén alapul, bizton reményleni nem lehet. Ezek szerint abból, hogy a' Mi kegyes királyi előadásinkhoz képest a' törvénykezési munkálatokat az adó-biztossági és kereskedésiek előtt kell országgyűlési vitatás alá venni, semmikép sem következtethetni azt, hogy ezen utóbbi két munkálat hosszabb 's határozatlan időre halasztatik el; sőt inkább, ha már a' földhasználati munkák Nekünk föl lesznek terjesztve, a' törvénykezésieknek azonnal leendő meghányatása által az adó-biztossági, kereskedési 's több munkálatok vizsgálatát könnyíteni és siettetni Mi Magunk is akarván, kegyesen jelentjük Kedvesség 's Hűségiteknek, mikép a' Mi szándékunknak épen nem volt 's nincs is ellenére az, hogy megtartván a' három első tárgy iránt a' Mi kegyes kir. előadásinkban megállapított rend, azok után mingyárt a' kereskedési 's így a' többi munkálatok is, az országgyűlési dolgozatok természetéhez képest egyenkint 's nem együtt, mint Kedvesség 's Hűségitek az általok kijelelt munkálatokra nézve érintik, adandó királyi válasznok végett még a' jelen országgyűlésből fölterjesztésenek. Egyébirant minthogy több munkálatnak együtt 's összeleg fölküldetése szokatlan, 's az országgyűlési munkák legnagyobb késleltetését 's az ország köz ügyének kárát okozhatná, Mi ezen ujtásban meg nem egyezünk. De azt is fogják Kedvesség 's Hűségitek tudni, hogy azoknak, mik a' kereskedési munkálatokra nézve kölcsönös megegyezés által megállapítva 's általunk, magas királyi palczánkhoz engedő népeink iránti szeretetünkhez képest, megerősítve lesznek, a' többi örökös tartományinkban pontos végrehajtásuk 's megtartásukra Mi teljes joggal 's hatalommal bírnok, és így kereskedési alkudozások végett birodalmunk örökös tartományiból küldöttségek nevezetésére nincsen semmi szükség. — Nincs is egyéb hátra, mint hogy Kedvesség 's Hűségiteket ujlag intsük, királyi hivatalunk szerint parancsolván, hogy a' mint már kegyes kir. előadásinkban érdeklöttük, a' tanácskozasok érettségéhez serénységet 's az időnek minden lehető kíméletét kapcsolván 's elmellőzvéen ezentul minden, a' jelen országgyűlés célját nem illető kérdéseket, a' mienknek szintugy mint a' köz várakozásnak megfelelni 's az utókor hálás emlékezetét megérdemlenni minden erővel igyekezzenek. A' mit minthogy más uton bizo-

itidem, in Repraesentatione 30. Mensis proxime elapsi circa faciendum ab iis, quae jam conclusa, propositaque Nobis sunt, recessum attacta cautela cum indole eorundem comitialium tractatum, scopoque debita eorundem in sensu legum accelerationis componi nequeat; hanc etiam probaturi nunquam sumus; ac proinde Operata eadem mox, ut ea per Dilectionem, et Fidelitates Vestras superata fuerint, singulative, ut eorum intuitu ad acceleranda Nostra non minus, quam totius pericari Regni Nostri Hungariae, partiumve adnexarum solatia Nos resolvere quantocyus possimus, Nobis substerni benigne volumus. Hac ipsa, quam in Comitibus his necti cum dolore experimur, mora a Nobis id exigente, ut Dilectionem, Fidelitatesque Vestras impensius iterum provocemus, quo puncto IV. benignarum Propositionum Nostrarum circa diurna Ablegatorum, pro suis in sublevandam plebem contribuentem studiis, satisfaciant. Quoad cetera, quae Dilectio, Fidelitatesque Vestrae eadem Repraesentatione Sua complexae sunt, mentem Nostram alia benigna Resolutione declaraturi. Iisdem de reliquo etc.

FRANCISCUS m. p.

Comes Adamus Reviczky m. p.

Georgius Bartal m. p.

E' kir. válasz Pozsonyban f. h. 17ikén délutáni 5 órakor tartott orsz. elegyülésben, utána pedig nyomban külön a' RR. táblájánál is az ítélő-mesterek által felolvastatott 's nyomtatás alá bocsáttatott. Az ezt megelőzőt napokon tartott ker. ülések az urbariumi munkalat IV. §.nak 2dik fejezetével, a' kilenczed adásrul szólóval, foglalatoskodtak, melly tárgyban a' vélemények szerte agazása miatt szükségképen csoportos nehézségeknek kellett keletkezniök.

Vas vmegye részéről Ebergényi Benedek ur helyett, ki az egész megye nagy fájalmára változó egészsége miatt haza kívánkozott Szombathelyen april 15ikén szavazás által Széll Imre főjegyző ur választatott 132 szóval országgyűlési követté; vágytársa Békássy Imre helyettes alispán ur 122 szóval maradván szó-kisebbségben.

Tek. Zala megye Deák Antal ur helyett, ki gyengélkedő egészsége miatt az országgyűlést el fogja hagyni, Zala-Egerszegen

nyosabban elérni nem lehet, mint ha az országgyűlési dolgozatokban mind az, a' mi elődink ősi intézete szerint azokban a' jelenkorig szakadatlanul szokásban volt, minden tekintetben sérelem nélkül megtartatik; 's minthogy ezen dolgozatok természetével 's azoknak a' törvény értelméhez képest kellő siettetésök céljával meg nem egyeztethető azon óvás, melly a' mult hónap 30dikán költ felírásban az azoktól, mellyek már egyszer végzésbe mentek 's Nekünk fölterjesztettek, vizsgáléphetés iránt érintetik, Mi ezen óvást jóváhagyni szinte soha sem fogjuk; 's így ama munkalátokat, mihelyest rajtok Kedvességéd 's Hűségitek által esnek, egyenkint, hogy irántok Magunk 's egész kedves Magyarországnak és az ahoz kapesolt részek vigasztalására minél elebb határozhassunk, Hozzánk fölterjesztetnei kívánjuk. Ugyanazon késedelmezés pedig, mellyet ezen országgyűlésben uralkodni fájdalommal tapasztalunk, még arra int Minket, hogy Kedvességéd és Hűségitek újlag nyomosabban felszólítsuk, hogy kegyes kir. előadásink IVik, a' követek napi díjait érdeklő, pontjának az adózó nép könnyebülése iránti hajlandóságuk 's törekedésükhöz képest tegyenek eleget. A' többi iránt, miket Kedvességéd és Hűségitek még ugyanazon felírásban foglaltak, más kegyes kir. válaszbán fogjuk szándékunkat kinyilatkoztatni. Egyébiránt Mindnyájokhoz császári királyi kegyelmünkkel folyvást hajlandók maradunk. Költ Bécs csász. városunkban april hava 16dikán 1833ban. Ferencz m. k. Gróf Reviczky Adam m. k. Bartal György m. k.

aprilis 15dikén tartott közgyűlésében Deák Ferencz helyettes alispán urat, egy szívvel és szájjal (a' szó legszorosb értelmében) választá országgyűlési követeül; 's helyette alispánnak Farkas János táblabíró urat választá. Egyszersmind elvégzé, hogy Deák Antal urnak azon huzamos és példás érdemeit, mellyeket mind az 1809iki országos felkeléskor, mind a' polgári pályán is mint szolgabíró, alispán, 's három országgyűlésen (és pedig az 1821iken önköltségén) volt rendíthetlen hűségü követ szerzett, mihelyt haza érkezendik, hozzá Kehidára azonnal kimenendő, 's az otthon levő másod alispán ur által vezérlendő fényes küldöttség köszönje meg a' ns Vármegye részéről.

Királyunk Ő Felsége april 12ki legfentebb határozata szerint báró Bruckenthal József tisz. concipistát az erd. udv. kancellariánál tisz. titoknokká; továbbá martz. 18dik. költ legmagasb rendelésénél fogvást a' pesti kir. Egyetemnél megürült gyakorlati sebészség

oktatói székre Stáhlly Ignác eddig ugyan azon kir. Egyetemenél a' boncztudomány professorát méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Királyi Fejedelmünk felterjesztetni parancsolván magának azok neveit kik az 1831 — 32ben szerte pusztító görcsmirigy terjedelmének Erdély n. fejdelemségben munkásabb fáradozása gátlói valának, annak következtetésben f. h. Sükáról költ legfentebb határozata szerint: titkos tanácsnok gróf Bethlen Imre, erdélyi kormány-tanácsnok gróf Gyulai Lajos, határ-őrségi ezredes Harting Ferencz, m. k. udv. kanczellariái tanácsnok báró Jósika Sámuel mint akkorában Torda megye főispáni helytartója, Juhász József kincstári tanácsnok, és gróf Nemes János Fogaras kerülete főkapitánjának fejedelmi legmagasb tetszését kijelentetni; Baricz János, Greiszing József, ifjabb 's idős Kovács Antal orv. doctoroknak polg. szalagos kis arany érdem-pénzt juttatni; Fodor András Hunyad megye r. orvosának 300, Wass János Torda megye sebészének pedig 200 pengő frtot a' status kincstárából fizetendő jutalmul rendelni; végre Ferenczy József k. tanácsnok 's fejdelemségi főorvosnak, gróf Lázár Bencze Alsó-fejér megye fősz. birájának, Túri Ferencz szebeni ker. tartományi biztosnak, valamint átaljában mindazoknak, kik a' kormány-hatóság, vagy egészségi biztosság részéről Kolozsvárott részint hivatalbeli jelentéseik vagy írásbeli feltételeik, részint egyéb fáradozásik által az említett nyavalya elfojtásában munkás részt vettenek legmagasb megelégtetését a' kormányhatósági előlülő által kijelentetni, Tauffer Ferencz Kolozsvár város-gazdájának pedig kitüntett fáradatlan 's önhasznatlan szolgálatiért szinte a' kormány-hatóság útján dicséretet mondatni kegyelmesen méltóztatott.

Balmás-Ujváros (Szabolcsban) april 14-kén: A' járvány moszka nátha-hurut (influenza, Grippe) már hozzánk is beszökött. Rög-töni ránk ütésével meglepő zavart okozott; jelenleg már százat halad a' benne nyavalygók száma. Főfájás, nehéz köhöcselés, az egész tetem fájdalma, étvágy hijány, nyilalások, kivált mell-fájás és a' görcsök szaporasága sinlőit halálos képekkel ijesztgetik, de valóságos halállal még egyet sem.

Nehezítik és szaporítják e' bajt a' felszélekek majd két hétótai hideg fuvalmok, 's hihetön e' moszka szelek is ugratták hozzánk illy hirtelen. Mintegy előpostája főfájással a' nátha kellemetlensége. — K.

FRANCZIAORSZÁG.

A' követkamara, melly egyedül husvét vasárnapján nem ült, hetfőn u. m. april Sikan azon kérdés vitatását vevé föl, fölidéztessék e' a' Tribune ügyvivője 's megfenyítse e' őt tudva levő becsmérléseieért a' kamara, vagy ne. A' forró szenvedélyek között, ugy mond megnyitólág a' praesidens, a' kamarának kell a' csend és mérséklet példáját adni, mellyek nélkül nincs méltóság, nincs szabadság. Larochevoucauld szólott legelőbb is a' fölidezés, mint biztossági javaslat ellen. Ő, mondá, aggodalommal látja azon pályát nyilni meg ismét, melly az előbbi dynastiát veszélybe dönté. A' mostani kormány, noha lételet jobbara a' sajtónak, a' köz véleménynek t. i., köszöni, 80 pört indított eddig a' journalok 's más nyomtatványok ellen; azonban 70et közülök elvesztett. — Salverte ur, ki csakhamar ő utána szólott, tagadta magát a' fölidezés principiumát. A' király is, ugy mond, ha megsértetik, csak a' törvényszékek által vár és kap elégtételt; itt a' kamara maga akar magának igazságot szolgáltatni vagy boszut venni, 's ez minden erkölestudománnyal ellenkezik. Ez annyivolna épen, monda továbbá Salverte ur, mint felállítani ismét a' revolutio szószékeit, mellyeken szinte azt kiáltozák, hogy a' szokott törvényszékben igen sok oltalmazóra találna a' kamara. 'S lehetséges e' a' kamara méltóságát 's ebben az ország becsületét egy újságczikkely által megsérteni?! — Ugyan mit nyer ez a' becsület, ez a' méltóság az által, ha mi nem bizván az ország összes törvényszékeiben, egyetlen egy irót állítunk az ország minden képviselőivel szembe?? 's van e' közöttünk csak egy is, ki az említett czikkelyeket olvasván, ezt ne mondja: ez nem sujt engem! — Salverte ur után még sokan, mintegy 15en, szólottak a' javaslatnak mellette vagy ellene, az utóbbiak között névszerint Thouvenel, Bertraud, Pagés, Lafayette, Berryer's a' t. Legtöbb hatással szólott Pagés, ki különösen annak megmutatá-

sára, melly illetlen 's becstelentő kifejezésekkel élnek ministeri ujságok a követkamarának némelly, jelesül oppositiobeli tagjai ellen, czikkelyeket olvasott fel egy illyes ujságból, mellynek lapjai egyenesen az alnép számára iratnak 's vasárnaponkint 1 soun (krajezáron) árultatnak. Ne higyétek, — irá ezen ujság, — hogy az egész oppositio nyomoru 's alávaló; csak nagyobb része az. Sokan csak el vannak csábítva; de a' tudva vétkezők közülök fel akarják a' vizet zavarni, hogy benne halászhassanak, rendbomlás kell nekik, hogy ők követek, ministerek, consulok, dictatorok lehessenek, hogy adóságikat fizethessék ki 's házukat ismét rendbe hozzák 's a' t. Én, ugymond végre Pagès ur, a' nagy F'ridrik példájára emlékeztetem a' házat, ki egy ellene irt pasquillt lejobb függesztete, hogy könnyebben olvashassák; 's egy angol íróéra, kit az angol alsóház szinte arra ítelt, hogy térdein kérjen bocsánatot 's ki midőn felkelvén, térdéről a' port letörölte, ezt mondá: én illyen piszok házat soha se láttam! Utóljára general Lafayette beszélt; miután a' felhozott mellékjavaslatok szavazat alá bocsáttattak. Az „egyszerű napirend“, mellyért az oppositio leginkább vívott, titkos szavazat utján 168 szóval 179 ellen 's így csak 11 szó többségével vettetett vissza. De ez által már a' biztossági javaslatnak hely vala engedve 's az „okozatos napirend“et (a' kamara tegye ki okait, miért mellőzi el a' tárgyat), mellynek más nap kelle szavazat alá jönie, magok az oppositiobeliek sem késültek erősen gyámolítani.

Aprilis 9ikén az okozatos (motivirt) napirend ötven szó többséggel (206 > 156) vettetett vissza. Így tehát a' biztossági javaslatnak (I. el. levelünket) kelle pontonkint vitattatnia. Mingyárt az elsónél azt tevé mellékjavaslatul Charamaule ur, hogy Lionne ur, a' Tribune ügyvivője, ne a' kamara, hanem a' szokott törvényszék (assisek) elejébe idéztessék. Ez félrevettegett. Szavazatra kerülvén az első czikkely fölött a' dolog, Larabit ur felállá és mondá: Miután én ugy vagyok meggyőződve, hogy a' kamarának semmi constitutionalis joga nincs a' sajtóvétségek felett birói ítéletet hozni, a' szavazat-

ban részt venni nem fogok. Hasonlólag nyilatkoztak Salverte, Dupont (de l'Eure) 's több más urak, kik, mindössze mintegy 35-en, nem is szavaztak. Larabit ur okának ellenére Dupin, a' praesidens, felolvasa két törvényt (1822 és 1830ból), mellyekben a' kamarának jus adatik, olly sajtóvétségek felett, mellyek által ő, a' kamara, van sértve, ítéletet hozni. Az 1830iki törvény a' juliusi revolutio után hozatott. De ez ellen is szólottak; névszerint Dupont ur azt mondá, hogy ezen törvények ellenkeznek a' chartával. Azonban a' szavazat megvizsgáltatván, 205 szó volt a' biztossági javaslatnak (Lionne ur fölidéztetésének) mellette, 92 ellene. Erre felolvasá a' praesidens Lionne urnak egy levelét, mellyben ez jelenti, hogy fölidéztetése esetén Armand-Marrast és Cavaignac (amaz a' Tribunnak fő redactora, ez egyik főbb dolgozótársa) urakra bizta ügyének védelmét. Ebben a' kamara megegyezett 's a' további vitatást más napra halasztotta. Ekkor a' biztossági javaslatnak egyéb pontjai is (az ítélet formája iránt) elfogadtattak, miután névszerint Merilhou urnak azon mellékjavaslata, hogy a' bűnhödtetésre (Verurtheilung) a' szózatoknak kétharmada kívánassék meg, félrevettegett.

Egyik strassburgi ujság írja, hogy a' lengyel menekvő katonák közül mintegy 300-an — újabb hírek szerint külön vidékekről mintegy 2000-en — hagyák el titkon Besançon 's a' schweizi határszélek innen pedig Baden felé vonultak. A' Moniteur jelenti, hogy ezek Franciaországba visszabocsáttatni nem fognak.

NÉMETORSZÁG.

April 13dikán estve következő hirdetésny bocsátatott Frankfurtban közre: Frankfurt szabad városának tanácsa a' dicsérendő (löblich) polgár- és lakossághoz 's a' frankfurti vidék lakóihoz. Az itteni e' hónap 3iki véres történetek a' magas német szövetséggyűlést, melly azokban nem annyira e' szabad város köz csendének, mint inkább az egész német szövetségnek megáldatását látja, arra határozzák, hogy minden újabb, külső izgatás meggátoltatása végett a' város környékét katonasággal rakja meg. E' végre egy ausztriai császári és

porosz királyi lovasság és gyalogságból szervezett seregetest (Corps) szükséges állgukkal együtt fog a' Mainán innen és túl felállítani, jelesül a' Mainán innen Rödelheim, Bockenheim és Bornheim, a' Mainán túl pedig Ober- és Niederrad helységiben és Sachsenhausen nyilvános épületeiben szétszlatni. — Ha ezen tünékeny 's mellőzhetlen katonai rendszabások által e' város összes polgársága és lakosságának szabadsága semmi tekintetben sem szenved sérelmet; ha ezen katonaság sem a' városba sem Sachsenhausenba nem fog szállítani, 's ha azon faluk lakóinak is, mellyek helyzetükhöz képest kénytelenek katonaságot befogadni, elegendő nyilvános épületek szükiben a' tölők kívánandó katonaszállásért méltányos kárpótlás vagy díj fog adatni: ugy a' tanács a' polgár- és lakossághoz méltán bizhatik, hogy az e' rendszabásokon meg fog nyugodni. — A' tanács nem mulaszthatja el ezen alkalmat, felszólítnia az egész lakosságot 's a' városi és sorkatonaságot a' végre, hogy további állandó polgárérzelmök, további szilárd fellépések a' rend és törvény mellett 's a' hivatal és becsület minden kötelességinek folyvást hiv teljesítése által e' szabad várost hasonló történetektől vagy még nagyobb bajtól védelmezzék; minthogy az eddigi szolgálat az említett katonai rendszabások mellett is változatlanul megmarad. Mind addig, míg a' polgárságot eddig kimutatott jog- és rendérzelmű lelkesítik; míg a' hatóságok között egy értelem uralkodik 's míg a' belső béke biztosítva lesz: mind addig kívülről jövő esetektől, mellyeket többször látunk 's a' gondviselés segedelmével szerencsésen kiállottunk már, — nem kell megijednünk. 'S így egyesülve bizton reménylhetjük, hogy a' jelen baj is elmúlni 's a' mi szabad városunk magát továbbra is fen fogja tartani. Végeztük april 13ikán tartott nagy tanács-ülésünkben. 1833ban.

SPANYOLORSZÁG.

A' madridi udvari ujságban következő czikkely jelent meg, melly a' jelen spanyol kormány szellemét sokkal jobban festi, mint akarmelley hosszas okoskodás. „Régi szerencsétlensége az nemzetünknek, hogy a' külföldi irók, névszerint történetirók arról, a'

mi nálunk történik, soha sincsenek jól értesítve. — Így a' Gazette de France 's a' Quotidienne, egyike mart. 14ike másika mart. 17ikén, jelentik, hogy a' spanyol rendek egybe fognak hivadni, még pedig azért, hogy a' koronaöröklés alaptörvénye fellett tanácskozzanak. Ha már ez a' két ujság is, mellyek különben a' spanyol nemzetet és kormányt a' revolutionálisok kikeelési ellen mindenkor védelmezzék, illy hibás véleményvel vagynak, mit lehet várnunk azoktól, kik elleneink, 's szenvedélyök és tanítmányik következésében a' dolgok igaz folyamát önkényt elcsavarják, nagyítják vagy rejtik. — Nem tudják talán ama' két ujság levelezőji, hogy a' mi koronaöröklési régibb alaptörvényünk (t. i. a' leányöröklés) visszaállítatása, 's mind annak, mi a' lex salica (fiúöröklés) mellett V. Filep alatt történt, eltöröltetése egy már tökéletesen bevégzett 's törvényes tett (factum), melly egy már elítélt dolognak tekintetével bir, 's így a' rendek részéről semmi tanácskozásra vagy határozatra nincs szükség, hogy általok az egyenes öröklés országunk alaptörvényévé emeltessék. Az 1789beli rendek (cortes) kívánák ezt; IV. Károly elfogadta, 's VII. Ferdinand 1830ban kihirdette, nincs tehát hiánya semmiben, mi azt való, élő 's mind belső mind külső bíró előtt kötelező törvényé tegye 's a' t.“

OROSZORSZÁG.

A' pétervári Journal egy újabb hivatalos czikkelyt közöl a' keleti dolgokról, e' hónap 7ikén, mellyben a' többi közt ezek fordulnak elő: Febr. 2ikán nyugtalanítván a' porta Ibrahim basának Brussa felé költözködése által, hivatalos jegyzéket bocsátott az orosz követhoz, mellyben a' Császártól nem csupán tengeri hanem szárazföldi segítséget is kér 's e' kettős segéderőt egy azon időben ohajtja megadatni. — Febr. 6dikán Murawieff generalhadnagy vissza tért Konstantinápolyba. Ugyan azon napon a' török porta hirt veve, hogy Ibrahim Kiutahia mellett táborával megállapodott. Azon benyomás, mellyet e' hir a' divanra okozott, kitünt mindjárt az első öszvejövetkor, midőn t. i. Murawieff generalhadnagy az ő küldetése következésit felvilágosítja. E-

zen öszvejövetkor, (febr. Sikan), a' reis-effendi e' kérdést terjeszté elő: ha valljon a' dolgok mostani állapotjánál fogvást, melly a' portának sokkal nagyobb bátorságot's megnyugtatót ígér, nem volna e' czélirányosb' a' kevés napok előtt, midőn t. i. az még egy közeli veszélytől tartá, kért segedelmet el nem fogadni. "Butenieff ur válaszolá, hogy csupán a' szultánhoz tartozik elhatározni: ha valljon czélirányos e' ezen csak imént nyomosan kért üdvhozó segédeszközöket elhalsztani; mindazáltal azt jegyzé meg, hogy az orosz hadihajónak elérkezése nehezen mellőzhető, ha már Sebastopolt elhagyta volna, a' mi is alig kétséges többé; azonban ha még a' hajó tengeren van, talán lehetséges a' burgasi tengeröbölbe szállítani, hogy azon esetre, ha a' körülmények annak jelenlétét megkivánnák, azonnal kész legyen a' fővárosnak segítségére sietni. Ő a' reis-effendit egyszersmind felszólítá, hogy kívánságát, mellyet a' segéd hajóhadnak adandó ellenparancs iránt kinyilatkoztatót, adná irásban; ugyan ez alkalommal megkéré ezen ministert, rendeljen egy gőzkompot vagy más könnyű hajót a' császári követség szolgálátára, 's küldje azt a' mi flottánk elébe. Ezen összeszólalkozás következtében 's Butenieff ur forma szerinti felkérésére a' reis-effendi febr. 17ikén egy memorandumot ada által, mellyben a' török minster részéről a' febr. Siki öszvejövetkor nyilvánított kívánsága foglalkozék. — E' fölvilágosítások öszvesen elegendők, hogy a' történt dolgok mivoltát szoros valóságjokban mutassák. Ugyan innét kitetszik, hogy az orosz hajóereg jelenléte a' Bosporusban azon pillanattól fogva, — mellyben a' fővárost fenyegető veszélyek oszolni látszának, az az: mióta az aegyptusi hadsereg az ő előnyomulását szüntette (olly resultatum, mellyet a' portának formaszerinti vallomása után Ő Felsége az orosz császár üdves szándéku befolyásának köszönhetni) többé nem tartaték szükségesnek; — továbbá, hogy az orosz követ kötelessége érzelmétől vezéreltetve, Ő Felségének a' császárnak akaratját eleve megismeré, midőn tétovázás nélkül a' szultán kívánsatának engedett 's hogy e' meggyőződésnél fogvást első volt, ki az ottomani

ministernek ajánlá, az orosz hajóereget a' burgasi tengeröbölbe szállítatni, hogy ez mindenkor készen legyen a' fővárosnak segedelmul' jöni, ha talán annak bátorsága még egyszer veszélyeztetnék; — hogy e' nyilatkozások az orosz meghatalmazott és a' reis-effendi között febr. 8dikén váltattak; Roussin admiral pedig, ki febr. 17ikén érkezett Konstantinápolyba, a' török minsterrel nem előbb mint febr. 19ikén értekezett először. (Vége következik).

ELEGY HIREK.

Martz. 7dikén a' la hongue-i (Normandiában) kikötőből 's vidékéről a' tenger csendes idő mellett annyira elvonult, hogy a' kikötőnek egyik szárnya egészen szárazon marada, épen a' helyt, hol hajdan a' hires Tourville hajói, a' francia 's angol hajó-hadak közt előtte való nap (1692 maj. 29kén) történt nevezetes ütközet után, ez utóbbiakról felgyujtva 's fenékben áltfura elsüllyedtek. E' hajók derekai mindekkorig teljes épségben maradtak, noha résziint iszapba süllyedve, 's mig a' tenger vissza dagadhatott a' lakosság 6 álgut 's több kocsí golyót bontá ki belőlök, mellyek noha annyi ideig (141 évig) heverték a' víz fenekén, mindazáltal egészen használhatóknak találtattak. —

Ujabb: Kumany contreadmiral flottája Odessából martz. 29ikén reggel Konstantinápoly alá elindult. — Oportoból apr. 1sójéről jött tudósítás szerint admiral Sartorius annyi pénzt kapott (honnan, nem mondatik) hogy Constitution, Portuenna és Villaflo hajói legénységét kifizethette, 's e' három hajó most Oporto előtt szállong. — Az irlandi vice-király már is szükségesnek látta, erőbe léptetni a' csendbillt. Kilkennygrófság zavar állapotban levőnek hirdettetett 's mint bizonyost várták, hogy legközelebb az önkénytesek, kézmunkások és conservativek egyesületei is el fognak nyomtatni. Ő Connell egy lázító levelet irt ismét Dublinba 's jelenti, hogy ezentul minden héten fog egy illyet küldeni. — Londonban kedvetlen hírek szárnyaltak a' belga kérdés fölül; ugy látszott, Anglia és Franciaország csakugyan ujabb erőszakhoz fognak Hollandia ellen nyulni. —

